

TERTIALRAPPORT 2

ÄLDRENÄMNDEN 2022

Dnr ÄLN 2022-00103

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning.....	3
2	Verksamhetsresultat.....	4
2.1	Maximalt värde för skattepengarna.....	4
2.2	Bästa utveckling för alla	6
2.3	Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka	7
2.4	Stark och balanserad tillväxt.....	10
2.5	Nämndens hållbarhetsarbete - Agenda 2030.....	13
3	Ekonomiskt resultat.....	14
4	Redovisning riktade statsbidrag.....	21
5	Internkontrollplan	22
6	Uppföljning av medel ur framtidsfonder.....	23
7	Sjukfrånvaro.....	25

I Sammanfattning

En ekonomi i balans

Utfallet för perioden till och med augusti 2022 visar på ett överskott på +4,8 miljoner kronor och helårsprognosen visar på ett samlat nollresultat. Särskilt boende, hemtjänst, dagverksamhet och insatser för LSS redovisar överskott för perioden. Under perioden har det varit stort inflöde av nya kunder och högt tryck på platser för särskilda boenden. Antalet platser inom länsöverenskommelsen ökar och behovet har varit stort av korttidsboende, som visar på ett underskott på -5,7 miljoner kronor för perioden. Inför nästa verksamhetsår tillskapas fler abonnemangsplatser för att kunna tillgodose ett ökat behov.

Äldrenämndens årsprognos är i paritet med budget.

En ny träffpunkt för seniorer i Älta

Äldreenheten har under perioden förberett för öppnande av ytterligare en träffpunkt för äldre i Älta Kulturknut, kulturhuset i Älta. Träffpunkten öppnar i höst och blir den fjärde träffpunkten för seniorer i Nacka. Det innebär att det nu finns en träffpunkt för seniorer i varje kommundel i Nacka, vilket har varit målet för strategin för hälsosamt åldrande - Nacka äldrevänlig kommun. Älta kulturförening ska i samarbete med kommunen och seniorföreningarna SPF, PRO och Seniornet skapa denna nya verksamhet med samtalsgrupper, studiecirkel och olika typer av träningsformer som till exempel balansskola och Qigong och andra aktiviteter som deltagarna själva är med och formar.

Goda resultat för Nackas äldreomsorg

Majoriteten av Nackas äldre är nöjda med sin hemtjänst och sitt äldreboende. Nackas positiva siffror överstiger snittet i såväl Stockholms län som i hela riket. Stora förbättringar har också gjorts inom palliativ vård, och samarbetet med regionens Palliativa kunskapscentrum (PKC) och utbildningen av palliativa ombud har varit värdefullt.

Högt inflöde av nya kunder med vård- och omsorgsbehov

Under sommaren har inflödet varit högt och äldreheten noterar att det under sommaren kommit ovanligt många nya kunder. Utöver de nya kunderna ändras behoven hos de kunderna med pågående insatser kontinuerligt, vilket biståndshandläggarna löpande utreder och fattar beslut kring. Tack vare kompetenta medarbetare, sommarvikarier och semestrar utspridda under hela sommaren har en god kvalitet i handläggningen ändå kunnat upprätthållas.

2 Verksamhetsresultat

2.1 Maximalt värde för skattepengarna

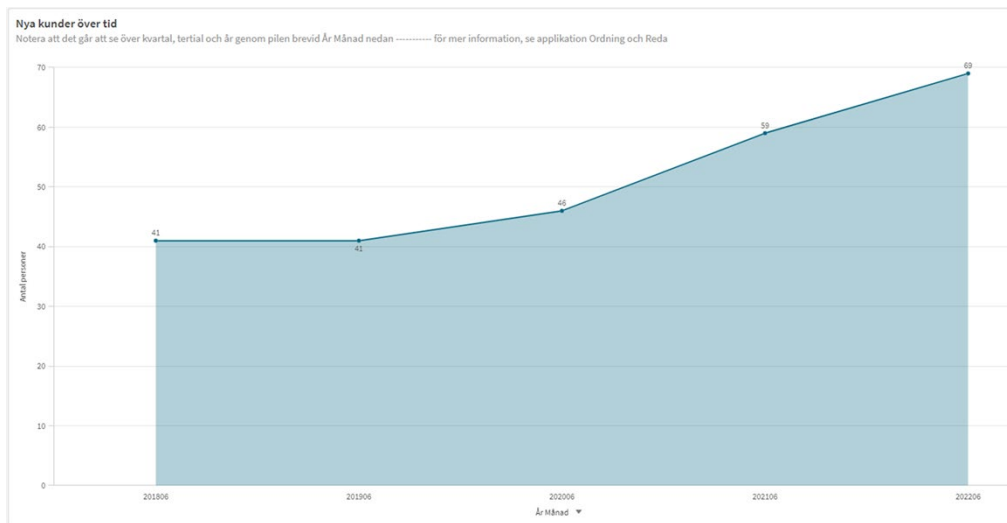
2.1.1 Fokusområde: Nackas äldreomsorg är i kvalitetstoppen jämfört med andra kommuner. Vår handläggning är effektiv och anpassas utifrån kundens behov. Insatserna är av god kvalitet och följs upp regelbundet.

Högt inflöde av nya kunder med vård- och omsorgsbehov

Under sommaren har inflödet av kunder varit högt. Äldreheten noterar att det under juni registrerades 69 helt nya kunder, vilket är 13 över medel för i år. Diagrammet nedan visar en jämförelse av inflödet av nya kunder i juni de senaste 5 åren då antalet har gått från 41 nya kunder 2018 till 69 nya kunder 2022. Detta motsvarar en ökning på 68%.

Utöver de nya kunderna ändras behoven hos de kunderna med pågående insatser kontinuerligt, vilket äldreheten löpande utreder och fattar beslut kring.

Figur 1 Antal nya kunder per månad på äldreheten. En jämförelse för juni månad åren 2018-2022.

Den nya riktlinjen för bistånd inom äldreomsorgen

I december antog äldrenämnden en ny riktlinje för bistånd inom äldreomsorgen. Riktlinjen uppdaterades på flera områden och har en starkare koppling till kommunens övergripande mål och nämndens fokusområden. Den nya riktlinjen innebär bland annat ett tydligare hälsofrämjande och förebyggande perspektiv, där till exempel promenader har vidgats till det bredare fysisk aktivitet. Enligt de nya riktlinjerna ska, när antalet timmar inklusive dubbelbemanning uppgår till en viss nivå ska, kommunen ta hänsyn till proportionen mellan kostnad och rimlighet i förhållande till skälig levnadsnivå. En sammanvägning göras av insatsens lämplighet, kostnaderna för den ansökta insatsen i jämförelse med andra insatser samt kundens önskemål.

I slutet av tertial 1 hade vi 44 noterade kunder med omfattande hemtjänst över 160 timmar. I slutet av tertial 2 har vi 30 kunder med beviljat 160 timmar eller mer. Elva kunder har fått beslut om 160 timmar eller mer under maj-augusti, jämfört med 14 kunder januari-april.

Systematiskt kvalitetsarbete

Det övergripande systematiska kvalitetsarbetet utgår från kvalitetsplan och uppföljningsplan. Under den andra tertialen har fokus varit på kvalitetsfrågor inom hemtjänst. Vidare pågår utvecklingsarbete för att utifrån

omvärldsbevakning och analys ta fram en plan för minskade risker för fusk och oegentligheter. En aspekt som undersökts närmare under perioden är hur stor andel manuella registreringar som görs av utförd tid, alltså där man har registrerat när man inleder och avslutar en insats i efterhand.

2.2 Bästa utveckling för alla

2.2.1 Seniorer och deras anhöriga är trygga, delaktiga och nöjda med det stöd de får samt har stora möjligheter vid val av insatser.

Hemtjänsten har högst nöjdhet bland våra jämförelsekommuner

Nacka kommuns hemtjänstkunder är totalt sett mest nöjda med sin hemtjänst i jämförelse med våra jämförelsekommuner och även med Stockholms stad. Det visar resultaten från Socialstyrelsens årliga undersökning ”Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?” som kom under sommaren. Nacka kommun kommer bland jämförelsekommunerna på förstaplats med övergripande nöjdhetsindex på 88. Index är över riksgenomsnittet. 67% av hemtjänstanordnarna har en nöjdhet över 85%. Undersökningen visar att Nackas hemtjänstanordnare lyckas genomgående bra med sitt bemötande, att passa tider och att de äldre känner att personalen tar hänsyn till deras önskemål.

Från och med 1 juli 2023 kommer det vara lag på fast omsorgskontakt, samtidigt som undersköterska blir en skyddad yrkestitel. Den personal som är fast omsorgskontakt ska ha undersköterskeutbildning.

Kontinuitetsbonus i hemtjänsten

Personalkontinuitet är en viktig faktor för ökad trygghet och hög kvalitet. Personalkontinuitet är antal unika personer som besöker kunder som är 65 år eller äldre och som har minst två besök per dag mellan 07:00 och 22:00 under en 14-dagarsperiod. Insatser som larm och matdistribution ingår inte. Resultatet för perioden är 10,6 jämfört med 10,4 föregående tertial. En orsak till denna förändring är att sommarvikarier leder till minskad kontinuitet.

Kontinuitetsbonusen höjdes i januari från 7 till 13 kr per timme.

I juni bjöd äldrenämndens ledamöter in hemtjänstanordnarna i Nacka kommun till ett dialogmöte. Syftet med mötet var informations- och erfarenhetsutbyte samt dialog mellan anordnare och nämndledamöterna. Ämnen som diskuterades var bland annat kontinuitetsbonusen och höjningen av kompetenskrav.

Få av hemtjänstanordnarna har deltagit i äldreomsorgslyftets utbildningsåtgärder under perioden. Anledningarna uppges vara att det är svårt att anställa vikarier och att kompetensutvecklingen riskerar att leda till ökad personalomsättning och ytterligare kompetensbrist. Äldreenheten kommer under hösten att fortsätta dialogen med hemtjänstanordnarna kring detta.

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022	Måluppfyllelse 2022
Kontinuitet	 10,5	10,6	9,5	
Andel kunder som sammantaget är nöjda med sin hemtjänst		88 %	89 %	99 %
Kommentar Resultatet får anses som grönt även om det ligger i under målvärdet. Nackas resultat är bäst bland jämförelsekommunerna, bättre än genomsnittet för Stockholms län och Sverige.				
Andel hemtjänstanordnare som har minst 85% nöjda kunder		67 %	81 %	83 %

Tabell 1 Bästa utveckling för alla. Uppföljning indikatorer T2

2.3 Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

2.3.1 Nacka är en äldrevänlig kommun som ger goda förutsättningar för hälsosamt åldrande. Våra seniorer har möjlighet att välja mellan attraktiva särskilda boenden.

Attraktiva äldreboenden med goda resultat

Äldrenämnden auktoriserar, finansierar och ansvarar för övergripande kvalitet på äldreboendena. Varje boende har sedan stor frihet i att kunna utforma sin verksamhet. För att kunderna ska trivas och vara nöjda med sitt äldreboende finns en rad viktiga faktorer. Det kan bland annat vara ett gott bemötande, att

man kan påverka sin vård och omsorg, trevlig miljö inne och ute, god mat och trevliga måltider, aktiviteter som man uppskattar, att man kan ha kontakt med sina närstående fysiskt, digitalt eller via telefon.

Resultaten för Nacka i den nationella undersökningen ”Vad tycker de äldre om äldreomsorgen – särskilt boende” är goda och ligger över det nationella genomsnittet, över Stockholm och på andraplats bland Nacka kommuns jämförelsekommuner med index 81. Det allra flest är nöjda med år att få plats på önskat boende, och att bemötandet från personalen är mycket bra. Nackas särskilda boenden utmärker sig även när det gäller att personalen anses ha tillräckligt med tid för att kunna uträtta sitt arbete och att det finns goda möjligheter att komma utomhus.

Stora förbättringar har gjorts inom palliativ vård, och samarbetet med regionens Palliativa kunskapscentrum (PKC) och utbildningen av palliativa ombud har varit värdefullt. Förbättringen på det palliativa indexet är 7 procentenheter jämfört med föregående år.

Vad gäller indikatorn nöjdhet med aktiviteter på särskilda boenden ligger Nacka nu cirka 10 procentenheter bättre än riket och Stockholm. På nationell nivå har enkätresultaten generellt förändrats i en negativ riktning eller förblivit oförändrade jämfört med 2020 då undersökningen senast gjordes. Denna trend finns även i Nacka, och bedömningen är att förväntningarna på kvaliteten på särskilda boenden har ökat, vilket är positivt och en grund för utveckling och förbättring. Äldreenheten kommer att följa utvecklingen av de sociala aktiviteterna på de särskilda boendena då det har stor betydelse för kvaliteten, särskilt med koppling till hälsan och till upplevelsen av ensamhet.

8 av 13 (62%) anordnare av särskilt boende för äldre har en nöjdhet över 80%.

Fortsatta kompetenssatsningar

Äldreomsorgslyftet, genom vilket utbildningar till vårdbiträde, undersköterska och första linjens chef har fortsatt. Under 2022 har Nacka beviljats ca 14 miljoner och vi har i dagsläget redan använt 9,7 miljoner. Fördelningen hittills är 52 som

studerar till undersköterska, 40 som går kompetenshöjande YH-kurs och 24 som går specialistundersköterskeutbildning (totalt 116).

Platstillgång på särskilda boenden

Under perioden har det varit fortsatt högt tryck på platser på särskilda boenden och även korttidsboende och växelvård. Andelen personer som bor utanför Nacka genom länsöverenskommelsen eller utifrån beslut om profilplatser har ökat. Tillgången till platser på särskilt boende i Nacka är för tillfället något för låg, men uppskattas komma i balans då Ednahemmet öppnar 2023 och Hasseludden 2023/24. Talliden genomför en omfattande renovering samt utbyggnad, som under renoveringen tillfälligt innebär 17 färre platser.

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022	Måluppfyllelse 2022
Andel kunder som sammantaget är nöjda med sitt äldreboende		81 %	88 %	92 %
Kommentar	I jämförelse med jämförelsekommunerna ligger Nacka på andra plats och över såväl Stockholms län som riket. Mot bakgrund av att resultatet ligger 7 under målvärdet blir resultatet gult.			
Andel kunder i särskilt boende som uppger att de är nöjda med de sociala aktiviteter som erbjuds.		64 %	72 %	89 %
Kommentar	En ökning om 2 procentenheter sedan föregående mätning. Årets resultat för Nacka är cirka 10 procentenheter bättre än riket och Stockholm.			
Andel äldreboenden som har minst 80% nöjda kunder		62 %	72 %	86 %
Kommentar	Bakgrunden till målvärdet om 72 baserar sig på en ambitionsökning i jämförelse med tidigare års utfall. Utfallet i nöjdhet är generellt lägre på såbo än hemtjänst.			

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022	Måluppfyllelse 2022
Andel personer som får god omsorg i livets slutskede på särskilt boende utifrån sju områden i palliativa registret	80 %	87 %	85 %	102 %
Kommentar				
Utifrån utfallet kommer målvärdet att höjas för kommande år.				

Tabell 2 Attraktiva livsmiljöer. Uppföljning av indikatorer T2.

2.4 Stark och balanserad tillväxt

2.4.1 Det är attraktivt för anordnare att verka i Nacka. Valfärden för Nackas seniorer utvecklas i nära samarbete mellan kunder, anordnare, hälso- och sjukvård samt civilsamhället. Det finns välutvecklade digitala verktyg och tjänster som förenklar för våra kunder.

En ny träffpunkt för seniorer i Älta

Äldreenheten har under perioden förberett för öppnande av ytterligare en träffpunkt för äldre i Älta Kulturknut, kulturhuset i Älta. Träffpunkten öppnar i höst och blir den fjärde träffpunkten för seniorer i Nacka. Det innebär att det nu finns en träffpunkt för seniorer i varje kommundel i Nacka, vilket har varit målet för strategin för hälsosamt åldrande - Nacka äldrevänlig kommun. Älta kulturförening ska i samarbete med kommunen och seniorföreningarna SPF, PRO och Seniornet skapa denna nya verksamhet med samtalsgrupper, studiecirkelar och olika typer av träningsformer som till exempel balansskola och Qigong och andra aktiviteter som deltagarna själva är med och formar.

Seniorrådet bidrar till utvecklingen av Nacka-samhället

Seniorrådet är en viktig kanal för samverkan inom alla frågor som rör Nacka - äldrevänlig kommun. I seniorrådet finns representanter från de olika seniorföreningarna som är verksamma i Nacka. Efter den workshop som genomfördes under våren har två arbetsgrupper tagit fram förslag på revidering av reglementet och ett årshjul i syfte att utveckla och stärka rådets funktion. Två

exempel på hur seniorrådet har bidragit till utvecklingen av Nacka-samhället under perioden är samverkan med planerheten och strategisk stadsutveckling för att lyfta behovet av att bygga trygghetsbostäder i Ektorps centrum samt tillskapande av särskilda stationer på det kommande utegymmet i Sickla, inriktade mot seniorer. De har också medverkat i byggprocessen av Öppen mötesplats som ska få nya lokaler på Nya Gatan.

Hälsofrämjande och förebyggande insatser

Dagverksamhet är en viktig biståndsbedömd förebyggande insats som syftar till att ge social stimulans och aktivering, minska ensamhet samt bidra till en bibehållen funktionsnivå. Intresset för och behovet av dagverksamhet har ökat. Under perioden 2022 tillkom Danvikshem som ny anordnare i kundvalet för dagverksamhet med demensinriktning. De startar sin verksamhet den 1 september.

Fixartjänsten Tryggve återinfördes i maj, nu i samarbete med Röda korset. Tryggve är en fall- och skadeförebyggande tjänst där Nackabor som är 70+ kan få hjälp med att till exempel lyfta tunga eller skrymmande föremål.

I januari inleddes den nya inriktningen på hälsofrämjande och förebyggande insatser i form av en äldrekoordinatorsfunktion samt en utökning av syn- och hörselpedagog. Äldrekoordinatorsfunktionen håller på att implementeras och har som målsättning att nå ut till seniorer i alla kommundelar för ett ökat fokus på det hälsofrämjande perspektivet i enlighet med Nackas strategi för äldrevänlig kommun. Viktiga delar är att minska fallolyckor, minska ensamhet och stötta föreningar och organisationer i att bedriva hälsofrämjande aktiviteter. Under den andra tertialen har en grund lagts genom framför allt kommunikationsinsatser externt men även internt. Flera lokala aktörer så som vårdcentraler, primärvårdsrehab, föreningar är informerade. Responsen har varit positiv. Den fallförebyggande träningen på EKEN har ett förändrat upplägg. Syftet är att nå fler och fungera som en ingång och passage vidare till stärkt fysiskt och psykiskt välmående, bland annat genom de sociala kontakter som knyts.

Anhöriga i behov av samtalsstöd uppger sig vara nöjda med den hjälp som

erbjudits och syn-och hörselinstruktören har identifierat ytterligare behov av hjälp och stöd på särskilda boenden. Seniorluncherna i stadshusets restaurang är populära och fler aktörer kommer få besök under hösten för uppföljning. När det gäller uppsökande verksamhet till personer som fyller 80 år under året, har alla i målgruppen kontaktats brevledes och erbjudits ett förebyggande hembesök, men intresset har varit lågt. Under hösten kommer därför äldrekoordinatören arbeta vidare med att hitta alternativ, som telefonintervju eller besök på stadshuset eller annan plats om seniorerna föredrar det.

Välfärdsteknik och digital utveckling

Äldrenämnden fattade i juni beslut om att införa en förenklad ansökningsprocess av hemtjänstinsatser av servicekaraktär i enlighet med socialtjänstlagen, vilket är en förutsättning för fortsatt digital verksamhetsutveckling. Under sommaren har äldreheten arbetat med att skapa förutsättningar för att implementera förändringen.

Projektet Smarta lås - nyckelfri hemtjänst har initierats under perioden och i höst ska de första smarta låsen komma på plats hos hemtjänstkunderna.

Antal trygghetskameror är i princip samma som föregående period. 17 kameror har beviljats under maj till augusti, varav 7 har avslutats. Totalt avslutades 16 beslut under perioden.

När det gäller digitala GPS-larm har 25 beviljats under perioden och 13 har avslutats. Tyvärr har det varit leveransstopp till följd av global komponentbrist, varför flera beslut inte har kunnat verkställas, men i början av september kom leveransen.

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022	Måluppfyllelse 2022
Antal kunder som använder välfärdsteknologi inom hemtjänsten	 139	192	200	101 %

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022	Måluppfyllelse 2022
Kommentar				
Beviljade mobila trygghetslarm: 161 (122 verkställda) varav 105 kvinnor och 56 män				
Beviljad Nattillsyn via trygghetskamera: 31 (29 verkställda) varav 21 kvinnor och 10 män				

Tabell 3 Stark och balanserad tillväxt. Uppföljning av indikator för T2.

2.5 Nämndens hållbarhetsarbete - Agenda 2030

Agenda 2030 är FN:s 17 globala mål för en hållbar utveckling. Målen antogs av FN:s medlemsländer den 25 september 2015, däribland Sverige.

Kommunfullmäktige tog den 15 juni 2020 (KFKS 2020/53) beslut om implementering av Agenda 2030 i Nacka kommun. Beslutet bygger på att hållbarhet ska ses som en helhet och ingå som en naturlig del i alla nämnder och enheters ordinarie verksamhet.

Beslutet innebär också att varje nämnd och verksamhet i kommunen själva identifierar vilka prioriterade mål och områden som just de kan bidra till och påverka mest.

Nedan följer en kort summering av läget i nämnden.

Äldrenämnden arbetar med flera aktiviteter med koppling till Mål 3, se i tabellen nedan.

Prioriterat globalt mål enligt Agenda 2030	Planerade aktiviteter (korta exempel)	Hur bidrar detta till det globala målet?	Koppling till övergripande mål enligt Nackas styrmodell
Mål 3 handlar om att säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar.	PÅGÅR: Strategi för hälsosamt åldrande - Nacka äldrevänlig kommun finns sedan 2018. Den består av 6 utvecklingsområden som följs upp årligen. Alla underliggande aktiviteter är kopplade till denna strategi utöver att de är kopplade till Mål 3.	Möjliggör för seniorer att ta del av hälsofrämjande aktiviteter som kan utveckla eller bibehålla funktionsförmågor. Ge stöd och anpassa omgivningen så att seniorer med funktionsnedsättning kan göra aktiviteter de värdesätter.	Maximal nytta för skattepengarna, bästa utveckling för alla, attraktiva livsmiljöer och stark balanserad tillväxt. Aktiviteterna som beskrivs i tabellen har en koppling till samtliga övergripande mål.

	PÅGÅR: Utökad tjänst för syn- och hörselinstruktör.	Ökad livskvalitet för personer med syn- och hörselnedsättning och minskat antal fallolyckor.	
	PÅGÅR: Erbjudna alla som fyller 80 år förebyggande hembesök	Ge råd, stöd och information för att undvika fallskador och/eller tidigt förebygga ohälsa.	
	PÅGÅR: Erbjudna balansträning på EKEN, 85+gympa och stötta föreningar genom äldrekoordinator och via träffpunkter arrangera fler fysiska aktiviteter	Personer över 65 år bör enligt WHO särskilt träna sin balans för att förebygga skador.	
	GENOMFÖRT: Öppnat två nya träffpunkter för seniorer, en i Saltsjöbaden och en i Älta.	Minskad ensamhet och isolering minskar risken för ohälsa.	

Tabell 4Mål och aktiviteter Agenda 2030.

3 Ekonomiskt resultat

Augusti T2	Ack utfall 2022			Ack budget 2022				Helår	2022	
	Intäkter	Kostnader	Utfall netto	Intäkter	Kostnader	Budget netto	Budget avvikelser		Budget Netto	Prognos netto
Särskilt boende - check	34,22	-357,93	-323,71	18,08	-343,06	-324,98	1,28	-487,47	-489,37	-1,90
Särskilt boende - avtal	1,7	-25,1	-23,4	1,5	-29,7	-28,2	4,8	-42,3	-36,6	5,7
Korttidsvård - ej check	2,3	-20,1	-17,9	1,6	-13,8	-12,2	-5,7	-18,3	-25,4	-7,1
Hemtjänst - check	21,2	-175,6	-154,4	17,6	-172,3	-154,7	0,3	-232,0	-233,8	-1,8
Trygghetslarm - ej check	2,1	-8,7	-6,6	1,5	-8,3	-6,9	0,3	-10,3	-9,9	0,4
Dagverksamhet äldre - check	1,1	-5,5	-4,4	0,0	-6,4	-6,4	2,0	-9,6	-8,1	1,5
Verksamhet med beslut enl LSS	0,0	-16,7	-16,7	0,0	-20,1	-20,1	3,4	-30,1	-24,4	5,7
Övrig verksamhet	3,5	-33,6	-30,1	0,9	-29,0	-28,2	-1,9	-42,2	-44,7	-2,5
Myndighet & Huvudmannaskap	0,0	-32,4	-32,4	0,0	-32,8	-32,8	0,3	-49,1	-49,1	0,0
Nämnd och nämndstöd	0,0	-1,0	-1,0	0,0	-1,1	-1,1	0,1	-1,6	-1,6	0,0
Summa	66,1	-676,6	-610,5	41,1	-656,5	-615,4	4,8	-923,1	-923,1	0,0

Tabell 5Ekonomiskt resultat och prognos för äldrenämnden T2

Äldrenämnden har för januari till augusti 2022 ett överskott på +4,8 miljoner kronor, prognos +/- 0 kronor

Äldrenämndens ackumulerade utfall för april 2022 ger ett överskott på +4,8

miljoner kronor. Prognosnettoavvikelse för helåret beräknas till noll.

Särskilt boende, hemtjänst, dagverksamhet och insatser för LSS redovisar överskott för perioden. Under perioden har det varit stort inflöde av nya kunder och högt tryck på platser för särskilda boenden. Antalet platser inom länsöverenskommelsen ökar och behovet har varit stort av korttidsboende. Korttidsboende visar på ett underskott på -5,7 miljoner kronor för perioden relaterat till det ökade behovet. Inför nästa verksamhetsår tillskapas fler abonnemangsplatser för att kunna tillgodose behovet.

Det sammanvägda ackumulerade resultatet för särskilt boende visar på ett överskott mot budget, trenden visar dock att placeringar inom kundvalet tillsammans med placeringar inom länsöverenskommelserna ger ett underskott på -1,9 miljoner kronor i slutet av året. Utanför kundvalet återfinns särskilda boende för profilplatser och insats för HVB som för perioden ger ett överskott på perioden på +4,8 miljoner kronor och den trenden håller i sig till årets slut.

Enheten bedömer att behovet av hemtjänsttimmar ökar över tid i takt med budgeterade volymer och genomsnittligt antal timmar per kund ökar. Trenden visar på ett underskott på -1,8 miljoner kronor för helåret, trots det ackumulerade överskottet på +0,3 miljoner kronor.

Kostnader för myndighet- och huvudmannaskap kommer att förbrukas i linje med budget.

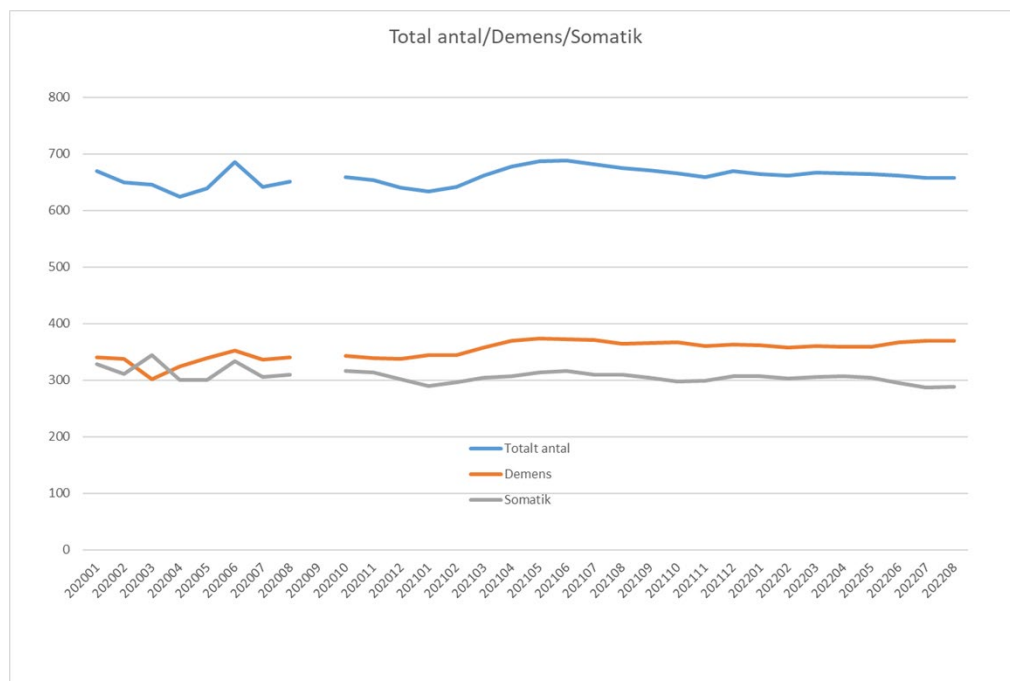
Särskilt boende, periodens utfall + 6,0 miljoner kronor, prognos +3,8 miljoner kronor

Det samlade nettoresultat för perioden ger ett överskott på +6,0 miljoner kronor för insatsen särskilt boende. Periodens resultat inkluderar särskilt boende kundval inklusive länsöverenskommelsen och profilplatser, både direktupphandlade och ramupphandlade samt HVB.

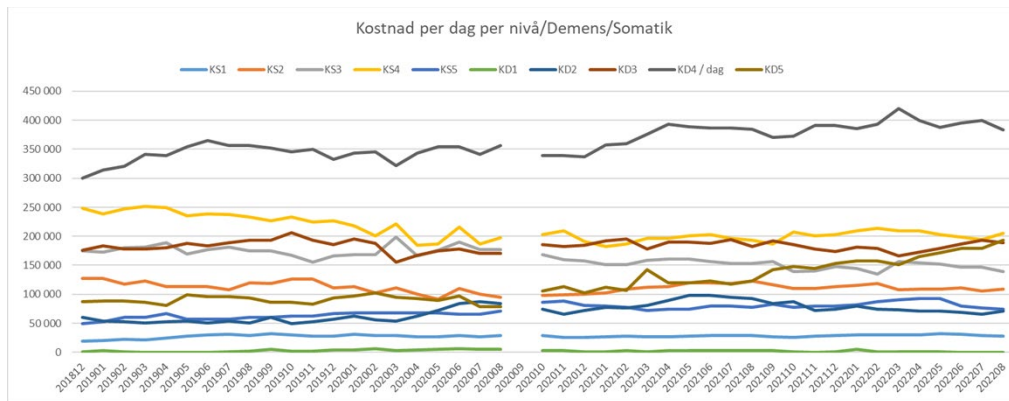
Särskilt boende kundval ger för perioden ett överskott på +1,3 miljoner kronor, vilket i första hand beror på för lite reserverade kostnader i perioden. För helåret bedöms ett underskott på minus -1,9 miljoner kronor grundat på antaganden

kring platsbehovet och tillgången. Den enskilt största kostnadsdrivaren är omsorgsnivå fyra demens, se figur 2 samt kostnadsökningar pga länsöverenskommelsen. Antalet kunder inom särskilt boende kundval är 657 vid periodens utgång och hade sin toppnotering i juni 2021 med 688 kunder, se figur 1 nedan. Till dessa 657 kunder behöver man lägga till de 39 kunder bor på särskilt boende i annan kommun enligt länsöverenskommelsen samt 3 nya avtal som skrivs inför kommande månad.

Överskottet för **särskilt boende avtal** förklaras av att antalet profilkunder och HVB-platser har minskat under perioden och tillsammans lämnar insatserna ett samlat ett överskott på +4,8 miljoner kronor. Helårsprognosen bedöms bli +5,7 miljoner kronor.

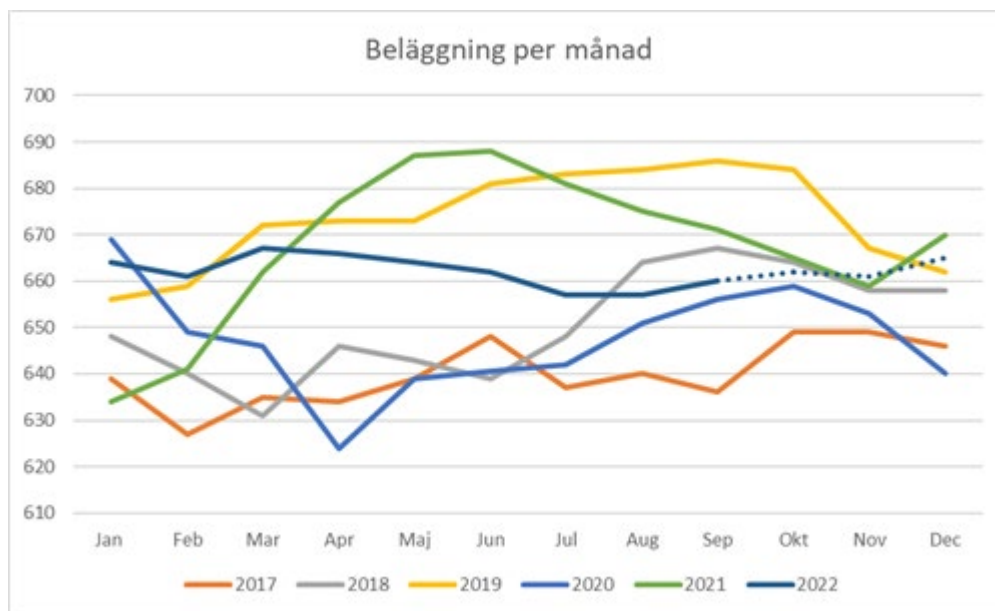

Figur 2 Totalt antal kunder på särskilt boende check, d v s på något av de 13 särskilda boendena i Nackas kundval.

Figur 3. Kostnad per månad per omsorgsnivå inom både somatik och demens. KS1-5 betyder kostnader för somatisk omsorgsnivå 1-5. KD1-5 betyder kostnader för omsorgsnivå demens 1-5. Den översta kurvan, KD4, anger kostnaden för demens, omsorgsnivå 4.

Behovet av särskilt boende bedöms stiga enligt 2022 års utvecklingskurva, se figur 3 nedan. Kurvan följer 2018 års säsongstrend och snittantal kunder bedöms under resterande period 2022 uppgå till 665 kunder inom kundvalet.

Figur 4. Antal nackabor som bor på särskilt boende kundval per månad och år sedan 2017 till år 2022. Prognostiserad utvecklingskurva för 2022 är den prickade blå linjen.

Korttidsboende har utfall minus -5,7 miljoner kronor, prognos minus -7,1 miljoner kronor.

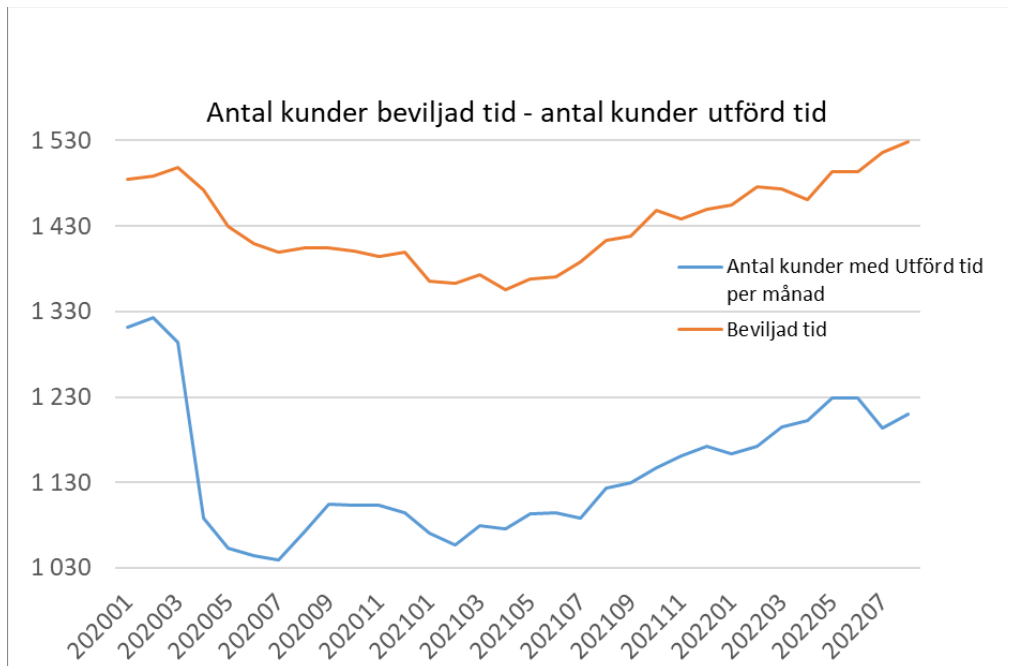
Korttidsboenden har fasta abonnemangplatser, dessa kompletteras med ramupphandlade och några få direktupphandlade platser. Efterfrågan är hög och bedömningen är att den fortsätter resten av året vilket beror på hög utskrivningstakt från sjukhusen och högt tryck på plats på särskilt boende. Behovet av korttidsplatser har varit stort under perioden och har inte fullt ut kunnat tillgodoses inom befintliga avtal.

Hemtjänst - check, periodens utfall +0,3 miljoner kronor, prognos -1,8 miljoner kronor för hemtjänst

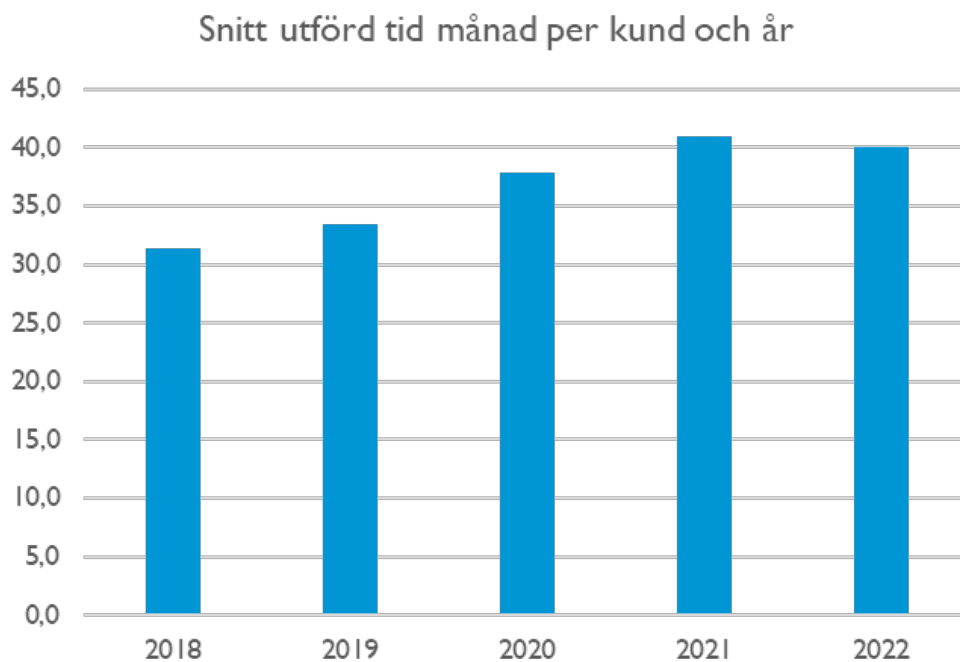
Hemtjänst har för perioden ett överskott på +0,3 miljoner kronor som förväntas förbrukas till slutet av året. Antalet kunder ökar sen tappet under pandemin. Snitt tiden per kund har ökat med ca 5 timmar per kund sen 2017, se nedan figur 6. När efterfrågan på särskilt boende och korttids är hög leder detta till ökade behov av hemtjänst. Glappet mellan beviljad tid och utförd tid förväntas minska över tid, idag är glappet 319 kunder.

Kontinuitetsbonus har betalats ut under perioden med 0,7 miljoner kronor.

Prognosen bedöms till minus -1,8 miljoner jämfört med budget på helårsnivå.

Figur 5. Hemtjänst, utförd tid jämförd med beviljad tid.

Figur 6. Hemtjänst, snitt tid månad per år, kund

Dagverksamhet check, periodens utfall + 1,9 miljoner kronor, prognos +1,5 miljoner kronor

Dagverksamheternas kunder har återvänt till verksamheterna. Antalet kunder har ökat med 22 jämfört med augusti föregående år och under sista delen av verksamhetsåret tillkommer en ny anordnare, den första privata. Sammantaget detta beräknas det sammantagna överskottet minska till +1,5 miljoner kronor.

LSS 65+ uppvisar ett överskott på +3,4 miljoner kronor som hänför sig till lägre volym för boende med särskild service och personlig assistans. Prognos för helåret bedöms till ett överskott på +5,7 miljoner kronor.

Trygghetslarm uppvisar ett överskott på +0,3 miljoner kronor. I helårsprognosen ökar överskottet med ytterligare 100 tusen kronor till +0,4 miljoner kronor.

Övrig verksamhet, periodens utfall -1,9 miljoner kronor, prognos -2,5 miljoner kronor

Under **övrig verksamhet** ingår bland annat kostnaden för utskrivningsklara med lagen (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård (LUS). Det ackumulerade utfall visar ett blygsamt överskott på +0,3 miljoner kronor för utskrivningsklara utifrån att inga kostnader har utfallit genom en välfungerande hemplanering på äldreheten.

Natthemtjänsten har ett underskott för perioden på -2,2 miljoner kronor och bedömningen är att prognos för helåret blir -3,4 miljoner kronor. Den sista augusti hade 125 hemtjänstkunder natthemtjänst.

Hälsofrämjande insatser är förebyggande och ej biståndsbedömda insatser. De inkluderar bland annat öppen mötesplats och träffpunkter, äldrekoordinator och verksamhetsbidrag och ger för perioden ett underskott på -0,8 miljoner kronor huvudsakligen beroende på att en kostnad för verksamhetsbidrag inte har periodiserats över året.

Boendestöd är en praktisk, pedagogisk och social insats för personer med funktionsnedsättning eller komplexa behov. Denna insatstyp har ökat de senaste

åren och för perioden föreligger ett underskott på -0,6 miljoner kronor.

Myndighet och huvudmannaskap samt **nämndstöd** ger ett periodutfall med överskott på +0,3 miljoner kronor. Rekryteringar av nya biståndshandläggartjänster är genomförda. Prognosen för helår är att kostnaderna kommer att förbrukas i linje med budget.

4 Redovisning riktade statsbidrag

Bidrag som beviljats/erhållits 2022	Sökt belopp	Erhållet/reserverat belopp	Prognos
Statsbidrag Äldreomsorgslyftet 2022	14,0	9,7	14,0
Statsbidrag motverka ensamhet bland äldre och ökad kvalitet i vården och omsorgen om personer med demens 2022	5,2	1,1	5,2
Statsbidrag teknik, kvalitet och effektivitet med den äldre i fokus 2022	1,2	1,1	1,2
Statligt stimulansmedel inom God och nära vård 2022	7,3	2,0	7,3
Statsbidrag för att säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer	33,9	22,6	33,9
Statsbidrag för att främja ett hållbart arbetsliv inom vård och omsorg 2022 (ny)	4,1	0,0	4,1
Statsbidrag för utökad bemanning av sjuksköterskor på särskilt boende	8,2	9,2	9,2
Statsbidrag för fast omsorgskontakt i hemtjänst	3,0	3,0	3,0
Statsbidrag för minskad andel timanställda i äldreomsorgen	16,0	0,0	0,0
Totalt	92,9	48,7	77,9

Tabell 6 Statsbidrag

5 Internkontrollplan

Nr	Orsak	Risk	Kontrollmoment	Metod	Ansvarig	Frekvens
1	Att åtgärder/kontroller upptagna i kvalitetsplanen för året inte genomförs enligt tidplan	Att brister i kvalitet inte upptäcks i olika led i processerna för de målgrupper som äldrenämnden ansvarar för enligt reglementet	Uppföljning av indikatorer och egenkontroller upptagna i kvalitetsledningssystem i Stratsys	Enligt rutin	Enhetschef	Tertial
2	Otillåten direktupphandling	Kvalitetsbrist för den enskilde, brist i konkurrens på marknaden, korruption	Kontroll av genomförda direktupphandlingar	Stickprov	Enhetschef	Tertial
3	Att Nacka inte upplevs som en attraktiv kommun att verka i av anordnare inom kundvalen.	Anordnare avstår från att auktorisera eller avauktoriseras i Nacka	Kontrollera andel anordnare som är nöjda med att verka i Nacka	Enkät till anordnare varje höst.	Kvalitetschef	Årligen
4	Mutor och bestickning	Att felaktiga ersättningar betalas till fel leverantör	Kontroll att rutiner följs. Upprätta rutiner för verksamheter med stor risk. Omvärldspaning.	Uppföljning av utvecklingsarbete.	Enhetschef	Årligen
5	Bedrägerier	Brister i kvalitet för kunden. Utbetalning av felaktiga ersättningar	Kontroll att rutiner följs. Upprätta rutiner för verksamheter med stor risk. Omvärldspaning	Uppföljning av utvecklingsarbete	Enhetschef	Årligen
6	Felaktiga underlag eller handhavandefel vid registrering i system	Felaktig utbetalning	Stickprov och rimlighetskontroller mot underlag och tidigare perioder	Stickprov	Enhetschef	Årligen
7	System eller rutiner inte fungerar som avsett gällande hantering av personuppgifter/ sekretess	Personuppgifter sprids på ett sätt som strider mot regelverket och som kan vara till skada för den enskilde	1. Att det finns PUB-avtal där det behövs 2. Antal personuppgiftsincidenter 3. Antal avvikelser i loggkontroll	1-2 Uppföljning av dataskyddsombudet 3 Loggkontroll enligt fastställd rutin	Enhetschef	Årligen tertial

Kommentarer till internkontrollplanen

1. Egenkontroller upptagna i kvalitetsplanen för 2022 genomförs enligt tidsplan.
2. Processen för direktupphandlingar fungerar väl. De direktupphandlingar som förekommer när det gäller biståndsbedömda insatser beror på att platser behöver direktupphandlas utifrån kvarboendepincipen när ramavtal har gått ut. Finns också enstaka fall där kunden har särskilda behov som inte kan tillgodoses inom kundval eller ramupphandlade avtal.
3. Enkät genomförs enligt årsplan till hösten.
- 4, 5. Ett utvecklingsarbete pågår med aktiviteter upptagna i kvalitetsplanen för 2022 enligt tidsplan.
6. En välfungerande process där fakturor sedan 2022 bedöms i flera steg, först av ekonomisk administratör, sedan av gruppchef och slutligen av enhetschef. Specifik stickprovskontroll utöver detta är ej genomförd under perioden.
7. 1 Inga avvikelser. 7.2 Ingen personuppgiftsincident har rapporterats inom äldrenämndens område under perioden. 3. Loggkontroll genomförd enligt rutin.

6 Uppföljning av medel ur framtidsfonder

Framtidsfond mnkr	Projekt	Ack utfall	Budget
Framtids- och utvecklingsfonden	Digitalisera ansökan för förenklad handläggning för insatser till äldre	0,0	0,75
Kompetensfonden	Språksatsning inom äldreomsorgen	0,3	1,07
Totalt		0,3	1,82

Kommentar

Förenklad handläggning

Bakgrund till projektiden var en bestämmelse som trädde i kraft 2018, 4 kap. 2 a § socialtjänstlagen som innebär att socialnämnden eller motsvarande i kommunen

kan erbjuda hemtjänst till äldre personer utan föregående behovsprövning.

Det första delen av projekt Förenklad biståndshandläggning var en förstudie som genomfördes hösten 2021 för att fånga behov och förutsättningar som ska ligga till grund för en digitaliserad och eventuellt delvis automatiserad process av ansökan om biståndsinsatser för äldre. Behovsanalysen bestod bland annat av intervjuer och workshops med respondenter ur målgruppen seniorer (65+), sakkunniga handläggare, chefer och jurist inom sociala omsorgsprocessen och resulterade i en nulägeskarta och en processbeskrivning ur kundperspektiv. Behovsanalysen har förtydligat kundernas behov och vi har därmed fått bättre förutsättningar för att utveckla vår service.

Sociala omsorgsprocessens upphandling av verksamhetssystem är klar. Vår tidigare leverantör Pulsen Omsorg vann upphandlingen, med vårt nuvarande verksamhetssystem Combine. Det nya avtalet börjar gälla den 1 oktober 2022. Detta möjliggör att vi nu kan påbörja arbetet med mer digitala flöden som t ex e-tjänst som automatisering kopplat till förenklad handläggning.

Ett viktigt led i Förenklad handläggning har varit att förbereda för en anpassning till den nya lagstiftningen. Äldrenämnden fattade i juni 2022 utifrån en tjänsteskrivelse framtagen inom ramen för projektet beslut om att vissa insatser, till exempel städning, tvätt, inköp, matdistribution och trygghetslarm ska beviljas utan behovsprövning i enlighet med 4. kap 2 a § SoL. Förändringarna ska nu implementeras på äldreheten under hösten 2022. Kostnader för detta är 0,12 heltidstjänst under 6 månader motsvarande 48 000 kronor.

Under hösten kommer uppdrag att ges att se över möjligheten att införa en e-tjänst samt effektivisera processen (till exempel genom automatisering) för ansökan om insatser utan föregående behovsprövning.

De kostnader som finns estimerade i projektet gäller projektledning framåt av verksamhetsutveckling genom digitalisering med projektledare från digitaliseringsenheten. Av dessa kvarstår 702 000 kronor enligt prognos.

Bedömningen är att projektet inte kommer kunna avslutas förrän under 2023 och det är därför viktigt att en del av de avsatta medlen kan följa med över årsskiftet.

Språksatsning inom äldreomsorgen

Syftet med projektet är att Nackas seniorer möts av personal med tillräckliga språkkunskaper. De ska få trygg och säker omsorg och social stimulans. Syftet är även att minska risken för missförhållanden när dokumentationen kring kunder är av en bättre språklig kvalitet.

Språksatsning för personal inom omsorg utfördes under vårterminen till kostnad av 300 000 kronor. Intresset från anordnare har inte varit lika stor som äldreheten prognostiserade. Till hösten har nu ett nytt utbildningsföretag upphandlats och den digitala utbildningen startar i oktober. Kostnaden för en kurs kommer att bli 350 000 kr. Om det finns ett fortsatt intresse från anordnare att delta så finns det möjlighet att ordna en kurs till under hösten till kostnad av ytterligare 350 000kr.

Prognosen är att medel inte kommer att användas till fullo enligt den planeringen som beskrevs i ansökan. Detta beror på mindre intresse av anordnare än beräknat. Det beror delvis av att även statliga bidrag är avsatta till kompetensutveckling av omsorgspersonal. Detta har lett till att anordnare inte har haft möjlighet att frigöra tillräckligt med tid för de olika utbildningar som erbjuds.

7 Sjukfrånvaro

Systematiskt arbetsmiljöarbete på äldreheten

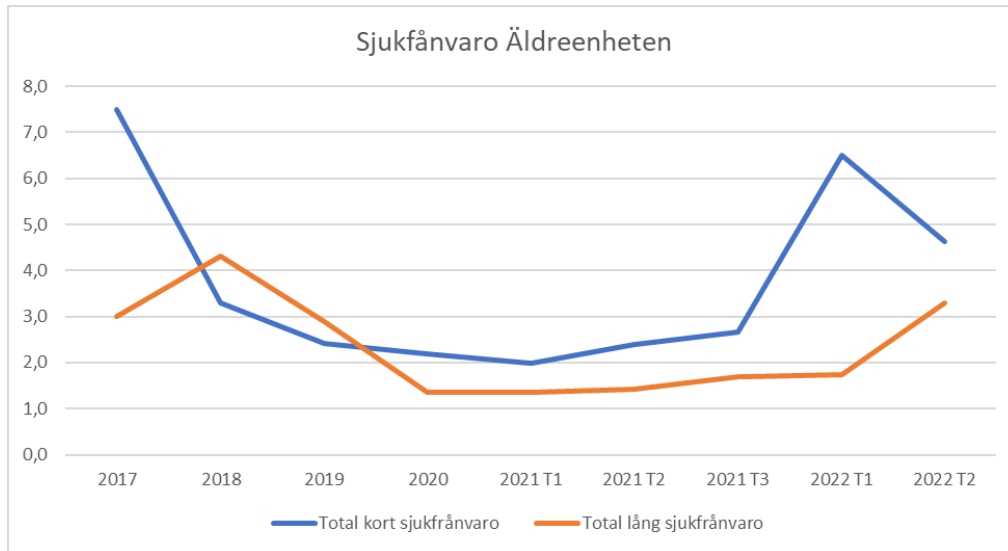
Enheten har sedan sommaren tre skyddsombud som har regelbundna möten med enhetsledningen. Flera aktiviteter för god organisatorisk och social arbetsmiljö pågår enligt plan sedan våren och de följs upp regelbundet.

Cheferna på enheten planerar och vidtar åtgärder vid sjukskrivningar med stöd från HR-partner. Täta kontakter hålls med medarbetaren även vid korttidsfrånvaro för att fånga upp indikationer på brister i arbetsmiljön.

Personalstöd erbjuds kontinuerligt i Nacka kommun. Vid långtidssjukskrivning planerar och vidtar chefer rehabiliteringsåtgärder och den som är sjuk bjuds med till aktiviteter och får löpande information för att behålla relationen till sina arbetskamrater.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron för äldreheten har minskat från 8,2 i T1 till 7,9 i T2. Den korta sjukfrånvaron har minskat från 6,5 dagar i T1 till 4,6 i T2. Den långa sjukfrånvaron har ökat från 1,7 i T1 till 3,3 T2.

Figur 6. Kort och lång sjukfrånvaro på äldreheten från helår 2017-2020 och tertialvis under 2021 och 2022.